

ברוש הרצל

Le Pin d'Herzl

אליעזר שמאלי

לפני מאה שנה ויותר היה הדבר. וילהלם השני, קיסר גרמניה, בא לתור את ארץ ישראל. התורכים משלו בארץ. עבדול חאמיד היה אז השולטן של תורכיה וידידו הטוב של קיסר גרמניה. מקונסטנטינופול יצאו הפקודות ליישר את הדרכים ולבנות גשרים לכבוד האורח הגדול.

בימים ההם בא עוד תייר לא"י. שליחי השולטן לא יצאו לקראתו... בחשאי בא האיש אל הארץ. שם התייר הזה היה ד"ר בנימין זאב הרצל.

בלב מלא צער בא הרצל לארץ. לא פעם דיבר על לב הקיסר לטובת הרעיון הציוני, אך המלך הגרמני לא שם לב לדברי החולם חלום "מדינת היהודים". והשולטן התורכי, שבידו היה הכוח לחזק את ידי הרצל, לעג לחולם ולחלומו.

הרצל ידע שוילהלם השני היה האדם האחד, שיכול להטות את לב עבדול חאמיד לטובת הרעיון של "מדינת היהודים". והנה שמע הקיסר הולך לארץ ישראל. "זוהי שעה גדולה" אמר הרצל בליבו "שם במקום אנסה שוב לדבר אל ליבו" קם ועלה לארץ.

על יד "מקווה ישראל" ביה"ס החקלאי הראשון בארץ, הקימו התלמידים שער כבוד לקבל שם את פני קיסר גרמניה בדרכו לירושלים, עיר הקודש. המונים המונים, יהודים וערבים, חיכו כל הבוקר על יד שער הכבוד לראות את פני הוד מלכותו. פתאום נשמעו קולות: "הידד! יחי הקיסר!"

הקיסר הופיע רוכב על סוס לבן, בראש חבורה של שרי מלכות ושרי צבא. קם שקט בהמונים. רק קול שעטות הסוס הלבן נשמע בדממה. אלפי עיניים הביטו אל הפרש

הרם והוא לא נע. מעל הסוס הלבן שלח מבט קר כחץ אל ההמונים, שתלו בו את עיניהם. אך פתאום פנה אל השער והושיט את ידו אל אחד האנשים. ההמונים התרוממו על בהונות רגליהם לראות את האיש שזכה לכבוד הגדול.

לחש עבר כרוח בשדה: "הרצל" ... "ד"ר הרצל"

- בוקר טוב, אדוני הדוקטור!
- בוקר טוב, הוד מלכותך!
- האם מצאה ארץ חלומנו חן בעיניך, הוד מלכותך?
- קשה לחלום פה, אדוני הדוקטור, ענה הקיסר וניגב את הזיעה מעל פניו במטפחת גדולה. - החום הגדול אינו נותן לחלום.
- הארץ שממה, אין בה עץ, אמר הרצל.
- אין צל בארץ, צריך לנטוע כאן עצים רבים, יערים, כמו פה במקום הזה - אמר הקיסר והראה בידו על השדות והעצים הירוקים של מקווה-ישראל.
- אין לנו רשות, הוד מלכותך, - נאנח הרצל, - אין הארץ בידינו.
- הארץ תהיה בידי אלה, אשר יטעו עצים בשממה ויפרשו צל עליה - אמר הקיסר. הוא דירבן את סוסו ופנה לדרך.
- אנחנו נתראה בעיר הקודש, אדוני הדוקטור.

לחש עבר בין היהודים:

- מה אמר הקיסר? האם נתן תקווה בלב הרצל?
- הרצל עמד נרגש. עיניו החולמות הביטו לתוך המרחקים ושפתיו לחשו את דברי הקיסר:
- הארץ תהיה בידי אלה, אשר יטעו עצים בשממה ויפרשו צל עליה.

בדרך ירושלמה עבר הרצל בארץ יהודה. מה שוממה היתה הארץ הרי סלעים עמדו כשורפי אש והשמש מכה על ראשיהם.

לאחר שעות של נסיעה קשה בדרך אבנים וענני אבק ראה הרצל פינה יפה כאי ירוק בים השממה. זאת היתה - מוצא, כפר עברי קטן אחד בכל הרי יהודה. מוצא היתה ירוקה כולה עם עצי זית, תאנה, גפן ומשמש. איכרים עבריים שזופי שמש קיבלו את

פניו ולחצו את ידו באהבת-אחים.

- פה אעמוד לנוח בצל העצים - אמר הרצל למלוויו - ופה אטע עץ גם אני. לעת ערב, כאשר הדליקה השמש השוקעת את הרי יהודה בצבעים נפלאים, עלה הרצל עם חבריו על ראש גבעה ונטע שם ברוש צעיר.

הברוש עלה וגדל בהרי יהודה ועמו יחד גדלה תקוות ישראל בכל הארצות לראות בגאולת ציון ובבניינה.

בן שש שנים היה הברוש והוא היה גדול ויפה והיה לסמל הגאולה לכל היהודים, אשר ישבו בצלו בדרכם ירושלמה. ופתאום נשבר מכאב ומצער לב החולם הגדול - הרצל מת!

כל ישראל בכו על מותו של המנהיג האהוב וכ' בתמוז היה מאז ליום זיכרון גדול בלוח העברי.

שנה שנה היו בני הנוער בא"י עולים למוצא בכ' בתמוז והיו נוטעים שתילים על-יד ברוש הרצל.

כאשר פרצה מלחמת העולם הראשונה באו ימים רעים על יהודי ארץ ישראל. רעב ומחלה פרצו בארץ. התורכים לא יכלו לעמוד במלחמה בפני האנגלים אויביהם, והם התנקמו ביהודים. הם גזלו את רכושם, רבים מהם שמו בכלא ורבים הוגלו לדמשק. בכל זאת לא נפל לב היהודים. הברוש של הרצל עוד גדל ועלה מעלה מעלה ו"חלום הרצל" הוסיף לחזק את תקוותם.

בכ' בתמוז של 1917, בשנה השלישית למלחמה, עלו הצעירים, כדרכם כל שנה, לכבד את זכר הרצל על יד הברוש - והנה העץ איננו! התורכים גידעו אותו...

את העץ גידעו, אבל את האמונה הגדולה ב"חלום הרצל" לא יכלו לגדוע. הצעירים אספו את אצטרופלי הברוש, שמצאו על הארץ, ושימו אותם בכיסיהם. ובחשכת הלילה, נסתרים מעין התורכים, שבו ירושלמה וזרע הברוש של הרצל עמהם.

לאחר שנה בא קץ המלחמה. התורכים עזבו את הארץ ושמש התקווה זרחה שנית על הרי יהודה והגליל. אז שלחו את זרע הברוש של הרצל לכל פינות הארץ, והחלוצים נטעו אותם על ההרים והעמקים, בגליל וביהודה.

כי ידוע ידעו החלוצים: הארץ תהיה בידי אלה, אשר יטעו עצים בשממה ויפרשו צל עליה.

בְּרוּשׁ הַרְצֵל

לפני מאה שנה ויותר היתה הדבר. וילהלם השני, קיסר גרמניה, בא לתור את ארץ ישראל. התורכים משלו בארץ. עבדול חאמיד היה אז השולטן של תורכיה וידידו הטוב של קיסר גרמניה. מקונסטנטינופול יצאו הפקדות לישר את הדרכים ולבנות גשרים לכבוד האורח הגדול.

בימים ההם בא עוד תיר לא"י. שליחי השולטן לא יצאו לקראתו... בחשאי בא האיש אל הארץ. שם התיר הנה היה ד"ר בנימין זאב הרצל.

בלב מלא צער בא הרצל לארץ. לא פעם דבר על לב הקיסר לטובת הרעיון הציוני, אך המלך הגרמני לא שם לב לדברי החולם חלום "מדינת היהודים". והשולטן התורכי, שבדיו היה הכח לחזק את ידי הרצל, לעג לחולם ולחלומו.

הרצל ידע שוילהלם השני היה האדם האחד, שיכל להטות את לב עבדול חאמיד לטובת הרעיון של "מדינת היהודים". והנה שמע הקיסר הולך לארץ ישראל.

"זוהי שעה גדולה" אמר הרצל בלבו "שם במקום אנסה שוב לדבר אל לבו" קם ועלה לארץ.

על יד "מקוה ישראל" ביה"ס החקלאי הראשון בארץ, הקימו התלמידים שער כבוד לקבל שם את פני קיסר גרמניה בדרכו לירושלים, עיר הקדש. המונים המונים, יהודים וערבים, חכו כל הבקר על יד שער הכבוד לראות את פני הוד מלכותו.

פתאום נשמעו קולות: "הידד! יחי הקיסר!"

הקיסר הופיע רוכב על סוס לבן, בראש חבורה של שרי מלכות ושרי צבא. קם שקט בהמונים. רק קול שעטות הסוס הלכן נשמע בדממה. אלפי עינים הביטו אל הפרש הרם והוא לא נע. מעל הסוס הלכן שלח מבט קר כחץ אל המונים, שתלו בו את עיניהם. אך פתאום פנה אל השער והושיט את ידו אל אחד האנשים. המונים התרוממו על בהונות רגליהם לראות את האיש שזכה לכבוד הגדול.

לחש עבר פרוח בשדה: "הרצל" ... "ד"ר הרצל"

- בקר טוב, אדוני הדוקטור!

- בְּקֶרֶט טוֹב, הוֹד מְלֻכּוֹתָהּ !

- הָאֵם מְצָאָה אֶרֶץ חֲלוּמֵינוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ, הוֹד מְלֻכּוֹתָהּ ?

- קָשָׁה לַחֲלֹם פֶּה, אֲדוֹנֵי הַדּוֹקטוֹר, עָנָה הַקִּיסָר וְנִגַּב אֶת הַזְעָה מֵעַל פָּנָיו בְּמִטְפַּחַת גְּדוּלָה. - הַחֹסֶם הַגְּדוֹל אֵינּוּ נוֹתֵן לַחֲלֹם.

- הָאֶרֶץ שְׂמֵמָה, אֵין בָּהּ עֵץ, אָמַר הַרְצֵל.

- אֵין צֵל בְּאֶרֶץ, צָרִיךְ לְנִטֵּעַ כָּאֵן עֵצִים רַבִּים, יַעֲרִים, כְּמוֹ פֶה בַּמָּקוֹם הַזֶּה - אָמַר הַקִּיסָר וְהִרְאָה בְּיָדוֹ עַל הַשָּׂדוֹת וְהַעֲצִים הַיִּרְקִים שֶׁל מְקוּוֹה-יִשְׂרָאֵל.

- אֵין לָנוּ רִשּׁוֹת, הוֹד מְלֻכּוֹתָהּ, - נִאָּנַח הַרְצֵל, - אֵין הָאֶרֶץ בְּיַדֵּינוּ.

- הָאֶרֶץ תִּהְיֶה בְּיַדֵּי אֱלֹהִים, אֲשֶׁר יִטְעוּ עֵצִים בְּשִׂמְמָה וַיִּפְרְשׁוּ צֵל עָלֶיהָ - אָמַר הַקִּיסָר. הוּא דִרְבֵּן אֶת סוּסוֹ וּפְנָה לַדֶּרֶךְ.

- אֲנַחְנוּ נִתְרָאָה בְּעִיר הַקֶּדֶשׁ, אֲדוֹנֵי הַדּוֹקטוֹר.

לְחַשׁ עֶבֶר בֵּין הַיְהוּדִים :

- מָה אָמַר הַקִּיסָר ? הָאֵם נָתַן תְּקוּוֹה בְּלֵב הַרְצֵל ?

הַרְצֵל עָמַד נִרְגָּשׁ. עֵינָיו הַחֹלְמוֹת הַבֵּיטוּ לְתוֹךְ הַמְּרַחֲקִים וּשְׂפָתָיו לְחַשׁוּ אֶת דְּבַרֵּי הַקִּיסָר : - הָאֶרֶץ תִּהְיֶה בְּיַדֵּי אֱלֹהִים, אֲשֶׁר יִטְעוּ עֵצִים בְּשִׂמְמָה וַיִּפְרְשׁוּ צֵל עָלֶיהָ.

בְּדֶרֶךְ יְרוּשָׁלַיִם עֶבֶר הַרְצֵל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה. מָה שׂוֹמְמָה הִיְתָה הָאֶרֶץ הַרִי סְלָעִים עָמְדוּ כְשֶׁרוּפֵי אֵשׁ וְהִשְׁמַשׁ מִכָּה עַל רֵאשֵׁיהֶם.

לְאַחַר שְׁעוֹת שֶׁל נְסִיעָה קָשָׁה בְּדֶרֶךְ אֲבָנִים וְעֵנְנֵי אֲבָק רָאָה הַרְצֵל פְּנֵה יָפָה כְּאִי יָרַק בָּיָם הַשְׂמֵמָה. זֹאת הִיְתָה - מוֹצָא, כְּפָר עֲבָרֵי קֶטֶן אֶחָד בְּכָל הַרִי יְהוּדָה. מוֹצָא הִיְתָה יִרְקָה כְּלָה עִם עֲצֵי זֵית, תְּאֵנָה, גֶּפֶן וּמִשְׁמֵשׁ. אֲפָרִים עֲבָרִים שְׂזוּפֵי שְׂמֵשׁ קָבְלוּ אֶת פָּנָיו וְלַחְצוּ אֶת יָדוֹ בְּאַהֲבַת-אֲחִים.

- פֶּה אֶעְמַד לְנוּחַ בְּצֵל הָעֵצִים - אָמַר הַרְצֵל לְמַלְוָיו - וּפֶה אֶטַע עֵץ גַּם אֲנִי.

לְעַת עָרַב, כְּאֲשֶׁר הִדְלִיקָה הַשְׂמֵשׁ הַשּׁוֹקֵעַת אֶת הַרִי יְהוּדָה בְּצִבְעִים נִפְלְאִים, עָלָה הַרְצֵל עִם חֲבָרָיו עַל רֹאשׁ גְּבֻעָה וְנִטַּע שָׁם בְּרוֹשׁ צָעִיר.

הַבְּרוֹשׁ עָלָה וְגָדַל בְּהַרֵי יְהוּדָה וְעָמַד יַחַד גְּדוּלָה תְּקוּוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל הָאֲרָצוֹת לְרֹאוֹת בְּגֹאֲלֵת צִיּוֹן וּבְבִנְיָנָה.

בֵּן שָׁשׁ שָׁנִים הָיָה הַבְּרוֹשׁ וְהוּא הָיָה גְּדוֹל וְיָפָה וְהָיָה לְסִמּוֹל הַגְּאֲלָה לְכָל הַיְהוּדִים, אֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּצֵלוֹ בְּדֶרֶכָם יְרוּשָׁלַיִם. וּפְתָאוֹם נִשְׁבַּר

מְכַאֵב וּמְצַעֵר - לֵב הַחֹלֵם הַגָּדוֹל - הֶרְצֵל מֵת !
כָּל יִשְׂרָאֵל בָּכוּ עַל מוֹתוֹ שֶׁל הַמְּנַהֵיג הָאֲהוּב וְכ' בְּתַמּוּז הָיָה מֵאֵז
לְיוֹם זְכָרוֹן גָּדוֹל בְּלוֹחַ הָעֵבְרִי.

שָׁנָה שָׁנָה הָיוּ בְּנֵי הַנְּעָר בִּיא"י עוֹלִים לְמוֹצָא בִּכ' בְּתַמּוּז וְהָיוּ
נוֹטְעִים שְׁתִּילִים עַל-יַד בְּרוֹשׁ הֶרְצֵל.

כְּאֲשֶׁר פָּרְצָה מְלַחְמַת הָעוֹלָם הָרֵאשׁוֹנָה בָּאוּ יָמִים רָעִים עַל יִהוּדֵי
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. רָעַב וּמַחְלָה פָּרְצוּ בְּאֶרֶץ. הַתּוֹרְכִים לֹא יָכְלוּ לְעַמֵּד
בַּמְּלַחְמָה בְּפָנֵי הָאֲנֻגְלִים אוֹיְבֵיהֶם, וְהֵם הִתְנַקְּמוּ בַּיהוּדִים. הֵם גָּזְלוּ
אֶת רְכוּשָׁם, רַבִּים מֵהֶם שָׁמוּ בְּכַף אֵל וְרַבִּים הִגְלוּ לְדַמְשֶׁק. בְּכָל זֹאת
לֹא נָפַל לֵב הַיהוּדִים. הַבְּרוֹשׁ שֶׁל הֶרְצֵל עוֹד גָּדֵל וְעֹלָה מְעֻלָּה
מְעֻלָּה וְ"חִלּוֹם הֶרְצֵל" הוֹסִיף לְחַזֵּק אֶת תְּקוּנָתָם.

בִּכ' בְּתַמּוּז שָׁל 1917, בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לַמְּלַחְמָה, עָלוּ הַצְּעִירִים,
כְּדַרְכָם כָּל שָׁנָה, לְכַבֵּד אֶת זְכַר הֶרְצֵל עַל יַד הַבְּרוֹשׁ - וְהִנֵּה הָעֵץ
אֵינָנו ! הַתּוֹרְכִים גִּדְעוּ אוֹתוֹ...

אֶת הָעֵץ גִּדְעוּ, אֲבָל אֶת הָאֲמוּנָה הַגָּדוֹלָה בְּ"חִלּוֹם הֶרְצֵל" לֹא יָכְלוּ
לְגַדֵּעַ. הַצְּעִירִים אָסְפוּ אֶת אֲצִטְרֹבְלֵי הַבְּרוֹשׁ, שֶׁמְצָאוּ עַל הָאֶרֶץ,
וְשָׁמוּ אוֹתָם בְּכִיסֵיהֶם. וּבְחֻשְׁכַת הַלַּיְלָה, נִסְתָּרִים מֵעֵין הַתּוֹרְכִים,
שָׁבוּ יְרוּשָׁלַיִם וְזָרַע הַבְּרוֹשׁ שֶׁל הֶרְצֵל עִמָּהֶם.

לְאַחַר שָׁנָה בָּא קֶץ הַמְּלַחְמָה. הַתּוֹרְכִים עָזְבוּ אֶת הָאֶרֶץ וְשָׁמַשׁ
הַתְּקוּהָ זָרְחָה שְׁנִית עַל הָרֵי יְהוּדָה וְהַגָּלִיל. אֲזַי שָׁלְחוּ אֶת זָרַע
הַבְּרוֹשׁ שֶׁל הֶרְצֵל לְכָל פְּנוֹת הָאֶרֶץ, וְהַחֲלוּצִים נָטְעוּ אוֹתָם עַל
הָהָרִים וְהָעֲמֻקִּים, בְּגָלִיל וּבִיהוּדָה.

כִּי יְדוּעַ יְדָעוּ הַחֲלוּצִים : הָאֶרֶץ תִּהְיֶה בְיַדֵי אֱלֹהִים, אֲשֶׁר יִטְעוּ עֲצִים
בְּשִׁמְמָה וַיִּפְרְשׁוּ צֵל עָלֶיהָ.

פרוש הרצל

Le Texte פרוש הרצל est un récit illustrant parfaitement la commémoration des 100 ans de Sionisme et le combat mené par le rêveur acharné que fut Théodore Benyamin Zeev Herzl.

Quelques remarques sémantiques concernant les expressions construites avec le mot לב

Dans le texte :

Le coeur en peine : בלב מלא צער

Essayer de convaincre (parler au coeur) הרצל דיבר על לב הקיסר

Ne pas prêter attention (mettre / ne pas mettre le coeur) הרצל לא שם לב לדברי הרצל

Faire changer d'avis (incliner le coeur) להטות את הלב של עבדול חאמיד

Relevez les autres expressions construites autour du mot לב dans le texte et traduisez les

---

Autres expressions construites avec le mot לב :

du fond du coeur : מקרב לב , attention : תשומת לב , courage : אומץ לב

dire la vérité sans rien cacher : גילוי לב , de toute son âme : בלב ובנפש

ברוש הרצל

empereur	קיסר
visiter, faire du tourisme	לתור
gouverner	משלו, למשול
ordre	פקודה
rendre droit, applanir	ליישר
pont	גשר
touriste	תייר
à sa rencontre	לקראתו
secret	חשאי
peine	צער
idéal, cause	רעיון
se moquer, railler	לעג, ללעוג
agricole	חקלאי
arc de triomphe	שער כבוד
foule	המונים
monter à cheval	רוכב, לרכוב
groupe	חבורה
ministre	שר שרים
trot	שעטות
silence	דממה
regarder	הביטו, להביט
cavalier	פרש
haut	רם
bouger	נע, לנוע
regard	מבט
flèche	חץ
fixer (dans le texte)	תלו, לתלות
tendre (une main)	הושיט, להושיט
se relever, se redresser	התרוממו, להתרומם

essuyer	ניגב, לנגב
transpiration	זיעה
voile, mouchoir	מטפחת
désert	שממה
montrer	הראה, להראות
autorisation, permission	רשות
éperonner	דירבן, לדרבן
distances	מרחק, מרחקים
ses lèvres	שפתיו, השפתיים שלו
murmurer	לחש, ללחש
rocailles	הרי סלעים
olive	זית
figue	תאנה
vigne	גפן
abricot	משמש
bronzé	שזוף, שזופים
serrer	לחצו, ללחוץ
pin	ברוש
jeune	צעיר
leader	מנהיג
éclater	פרצה, לפרוץ
leur ennemis	אויביהם, האויבים שלהם
se venger	התנקמו, להתנקם
comme à leur habitude	כדרכם
couper, trancher, abattre	גידעו, לגדוע
pomme de pin	אצטרובל, אצטרובלים
obscurité	חשכה
semence	זרע
vallée	עמק עמקים

ברוש הרצל

Eléments de civilisation

בשנת 1898 ביקר בארץ בנימין זאב הרצל. בין היתר נסע לבקר במושבה מוֹצָא, הקרובה לירושלים, כדי לעודד את האיכרים שגרו בה. הרצל ביקש לעשות מעשה שיסמל את הקשר בין העם היהודי החוזר לארץ־ישראל ובין אדמת הארץ. הוא שתל עץ על אחת הגבעות שליד מוצא. כדי להדגיש את הכוח של ההתיישבות, ביקש לשתול ארז, שנחשב ל"מלך העצים". הביאו לו שתיל של ארז, והוא נטע אותו בטקס גדול. רק לאחר זמן התברר שזאת היתה טעות: הארז היה בעצם ברוש... כעבור שנים כרתו את העץ, וכיום נשארו רק שאריות קטנות של הגזע שלו. אבל הטעות הבוטנית לא נשכחה, מפני שבמקום שבו שתל הרצל את הארז־ברוש שלו, קם בית־הבראה קטן, והוא נקרא "ארזה", על שם ה"ארז".

Le Pin d'Herzl. Tou BiShvat 1923

Extraits du journal d'Herzl (2.11.1898)

ירושלים - 2.11.1898

הבוקר של האירוע הגדול היה קצת קדחתני. עוד בהיותי בכותנת-הלילה הדרכת את חברי בענייני נוהג בראיון עם הקיסר. פרטים מגוכחים, לבודנהיימר אין כובע צילינדר טוב. אחר כך התרגזויות בעניין סידורי ההסעה, שהרי עלינו להגיע לשם בצורה מרשימה. עכשיו, בשעה 11, אנו חוטפים משהו לאכול ומייד מתלבשים. שנירר רוצה לתת לכל אחד מאתנו מעט ברום - זה מה שעושים בימינו לפני שיוצאים לדו-קרב. בשעה אחת ושמונה דקות הנה כבר שבנו מן הראיון. קבלת הפנים הקצרה הזאת תישמר לעולם ועד בתולדות היהודים ולא מן הנמנע שיהיו לה גם תוצאות היסטוריות. באחת עשרה וחצי כבר סיימנו את ארוחת הצהריים המזורזת שלנו. עמדתי על כך שחברי הנכבדים לא יגזימו באכילה, כדי שלא יעשו לי בושות. בשעה שתים עשרה היינו כולנו לבושים כיאות. לבודנהיימר היה כובע-צילינדר גרוטסקי וחפתים רחבים מדי שמתוכם השתפלו השרוולים של הכותונת. ברגע האחרון צריך

היה למצוא בשבילו זוג חפתים אחרים.

ענדתי (בפעם הראשונה) את אות מדג'ידייה המרופט. לא הרשיתי לאף אחד לבלוע ברום - כשם שאמר מארקו ברוך בבאזל: לא רציתי לעשות זאת, למען ההיסטוריה. ואכן צדקתי. בשמש הצהריים הלוהטת ובאבק הלבן נסענו אל המאהל. כמה יהודים ברחוב הביטו בנו בעוברנו. כברוויזים בתוך ביצה, כשברוויזי הבר טסים מעל לראשיהם. בשער הגדר של האוהלים היססו השומרים הטורקים לפני שהרשו לשנירר ולי להיכנס. אז הגיע סמל שהכניס אותנו. בחלל המגודר קידם אותנו הגראף פון קסל שהיה לבוש מדים קולוניאליים והפנה אותנו לאוהל-המתנה. עמדנו שם כעשר דקות ובחנו את הסלון הקטן על שטיחיו המרהיבים ועל רהיטיו. אחר כך זומנו אל האוהל הקיסרי.

הקיסר עמד לבוש במדים קולוניאליים אפורים, חובש כובע מגן מצועף, כפפות חומות - וכמה מוזר - מגלב הרכיבה בימינו, וחיכה לנו. כמה צעדים לפני הכניסה התייצבתי דום והשתחויתי. בכניסתי הושיט לי הקיסר את ידו בחביבות רבה. ארבעת האדונים נכנסו אחרי אל האוהל רחב-הידיים. שאלתי אם מותר לי להציג את האדונים, הוא הנהן בראשו, וכך עשיתי... לשמע כל אחד מן השמות הוא הצדיע בהרמת יד אל מצחיית קסדתו. אחר כך... הוצאתי את הנייר שלי וקראתי, תחילה בקול נמוך ונרעד במקצת אך בהמשך בנינוחות. מפעם לפעם הרמתי את מבטי מן הנייר והסתכלתי היישר אל תוך עיניו שנחו עלי ללא ניע.

Herzl et ses amis avant la rencontre avec l'empereur

Theodor Herzl

1860 - 1904

בנימין זאב הרצל

כשהרצל היה קטן, הוא היה ילד שמח ותלמיד טוב. הוא ידע להתפלל (prier) והכיר את החגים היהודים, אבל הוא לא היה דתי (religieux). כשגדל הוא היה לסופר (écrivain) ולעתונאי (journaliste). בשנת 1894, העתון שלו שלח אותו לצרפת.

באותו זמן היה בפריס משפט (procès) לקציין (officier) יהודי צרפתי, אלפרד דריפוס. במשפט אמרו שאלפרד דריפוס בוגד (traître). "אני חף מפשע (innocent)" צעק דריפוס. "מות לבוגד, מות ליהודים" צעקו האנשים בבית המשפט ומחוץ לו. האמת היתה שדריפוס לא בגד, אבל אמרו שהוא בוגד, כי הוא היה יהודי! הרצל נדהם (a été marqué) מהשנאה (haine) ליהודים, ומהאנטישמיות (antisemitisme).

הרצל כתב: "מדינת יהודים-זה הפתרון (solution) היחיד לאנטישמיות. הרצל החליט לעבוד קשה כדי שתהיה ליהודים מדינה משלהם. הוא כמעט לא ראה את משפחתו. החברים שלו חשבו שהוא משוגע (fou) הם לא האמינו שאפשר להקים (édifier) מדינה ליהודים! יהודים חרדים אמרו שאסור להקים מדינה יהודית כי רק אלוקים יחזיר את היהודים לארץ ישראל. יהודים אחרים פחדו, שאם הם יגידו שהם רוצים מדינה שלהם - ישנאו אותם יותר. אבל הרצל לא נכנע.

בשנת 1897 הזמין הרצל נציגים (representants) של קהילות (communautés) יהודיות מכל העולם לקונגרס (congrès) הציוני הראשון בבזל שבשווייץ (Suisse). הנציגים בקונגרס החליטו שהם רוצים להקים מולדת (מדינה) ליהודים.

הרצל נפגש עם אנשים חשובים, מנהיגים ושרים של המדינות הגדולות באירופה: גרמניה, אנגליה, תורכיה ורוסיה. הוא רצה שהם יעזרו ליהודים, אבל

הן לא עזרו. בינתיים, היה רע מאוד ליהודים ברוסיה. הרצל רצה לעזור להם. כשהאנגלים הציעו לו (suggérer) לקחת את אוגנדה שבאפריקה, הוא הסכים. אבל היהודים מרוסיה וחיים ויצמן, אחד המנהיגים (leaders) הגדולים של היהודים, לא הסכימו. הם רצו להקים את מדינת היהודים הרצל מת ב-1904 וביקש להיקבר בארץ ישראל.

משימות

1) אתה בנימין זאב הרצל. כתוב שלושה מכתבים דמיוניים. הנה הצעות למי אתה יכול לכתוב:

- א) לקצין אלפרד דריפוס היושב בבית הסוהר
- ב) לאשתך ולילדים שלך.
- ג) לנציג של קהילה יהודית.
- ד) לחיים ויצמן.

2) כתוב ספר דמיוני משלך "מדינת היהודים".

3) כתוב מכתב להרצל שישמח אותו.

4) כתוב שיר: בנימין זאב הרצל.